

Programa școlară
pentru disciplina

STUDIUL FORMELOR ÎN CULOARE

Clasele a IX-a, a X-a
Curriculum de specialitate (CS)

pentru filiera vocațională, profilul artistic,
specializările:

Arhitectură, Arte ambientale și Design

NOTĂ DE PREZENTARE

„Culoarea, ca și forma, este un element decisiv și nu un simplu accesoriu. Ea este un instrument puternic, capabil să exprime, să modifice și să consolideze caracterul unui spațiu.”

Le Corbusier – Polychromie Arhitecturale, 1931/2006

1. Statutul disciplinei și timpul alocat

Disciplina *Studiul formelor în culoare* este o componentă esențială a curriculumului diferențiat pentru învățământul liceal, filiera vocațională, profilul artistic, specializarea *Arhitectură, Arte ambientale și Design*. Este prevăzută în planul-cadru cu un buget de timp de 1 oră/săptămână pe durata a doi ani școlari (clasele IX–X). Disciplina are un caracter profund aplicativ, în care dobândirea competențelor se realizează prin activități practice de explorare cromatică și creație vizuală.

2. Ancora în profilul de formare și documente de politici educaționale

Programa se elaborează în concordanță cu:

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și actele normative subsecvente.
- Profilul absolventului învățământului preuniversitar (2023), contribuind la dezvoltarea competențelor-cheie:
  - Competența matematică, științifică și tehnologică;
  - Competența în conștientizare și expresie culturală;
  - Competența de spirit antreprenorial;
  - Competența personală, socială, de a învăța pe tot parcursul vieții.
- Standardul ocupațional pentru certificatul de calificare nivel 4, asigurând o corelare directă cu cerințele practice ale domeniilor arhitectură, arte ambientale și design.
- Cadrul European al Calificărilor (EQF) și documente de orientare educațională europeană.

3. Rolul și finalitatea disciplinei în formarea elevilor

Disciplina pune bazele unei abordări sistematice a culorii ca element fundamental al limbajului vizual, esențial în proiectarea arhitecturală, a artelor ambientale și a designului.

4. Natura disciplinei – continuitate și specificitate

Studiul formelor în culoare constituie o disciplină esențială în ciclul liceal pentru elevii specializării. Ea își are fundamentul în aria curriculară a disciplinei artistice, dar introduce un limbaj cromatic specific, necesar proiectării în domeniile arhitecturii, artelor ambientale și designului. Prin interconexiunea cu disciplinele de specialitate (Atelier de specialitate, Studiul formelor în desen, Studiul formelor în volum, etc.), asigură o abordare interdisciplinară a formei, culorii și spațiului.

5. Repere majore – relevanța și utilitate

În formarea profesională: Studiul formelor în culoare este esențial în formarea specialiștilor în domeniul artistic-vizual. El dezvoltă sensibilitatea cromatică și capacitatea de a utiliza culoarea ca instrument de proiectare și comunicare vizuală.

În viața academică: Studiul disciplinei asigură pregătirea necesară pentru continuarea studiilor în domenii creative, prin exersarea tehnicilor și a teoriilor culorii.

În context civic și cultural: Pregătește elevii pentru cultivarea atributelor prioritare, precum creativitatea, precizia, gândirea analitică și capacitatea de abstractizare. Disciplina contribuie direct la formarea unui limbaj vizual rafinat și a unei gândiri critice asupra mediului construit și natural.

6. Tipul de programă și partajarea competențelor

Această programă este un curriculum de specialitate (CS), axat pe:

- dobândirea unui limbaj cromatic sistematic, capabil să transpună idei creative în compoziții vizuale armonioase;

- aplicarea teoriilor și contrastelor cromatice în proiecte de design și arhitectură;
- dezvoltarea gândirii critice și a capacității de expresie plastică prin culoare.

7. Orientări pentru aplicarea programei

Elemente obligatorii: Elemente obligatorii pentru profesor sunt Competențele generale și Competențele specifice. Acestea definesc direcția de dezvoltare a elevului și trebuie să fie însușite la finalizarea fiecărui an școlar.

Libertăți didactice: Elemente cu caracter orientativ sunt exemplele de activități de învățare, conținuturile și sugestiile metodologice. Profesorul are libertatea de a alege, adapta și proiecta activitățile, conținuturile și metodele de evaluare în funcție de particularitățile clasei, resursele disponibile și interesele elevilor, respectând însă logica și finalitățile programei.

Sugestii metodologice: Planificarea didactică trebuie să fie centrată pe explorare și experimentare. Se recomandă valorificarea resurselor din mediul înconjurător, organizarea de vizite de studiu și colaborarea cu specialiști din domeniu pentru a oferi elevilor o perspectivă cât mai apropiată de realitatea profesională.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Utilizarea elementelor de limbaj plastic în culoare
CG2	Transpunerea elementelor din spațiul real, obiectiv, în spațiul plastic prin mijloace de reprezentare în culoare
CG3	Exprimarea plastică, utilizând materiale, instrumente și tehnici specifice artelor plastice

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Utilizarea elementelor de limbaj plastic în culoare

CS 1.1. Utilizarea culorii ca element de limbaj, în elaborarea spațiului plastic-grafic
<ul style="list-style-type: none">
- exerciții de compunere a suprafețelor cu ajutorul elementelor de limbaj plastic, relații între punct linie și pată în tehnicile de reprezentare în culoare (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel);
- operarea liberă cu elemente de limbaj cromatic în tehnici specifice;
- inițierea în stăpânirea spațiului plastic, culoare și formă (calitate și cantitate);
- exerciții de delimitare a culorii prin forme geometrice;
- exerciții de relaționare a culorii cu celelalte elemente de limbaj plastic.
CS 1.2. Obținerea tonurilor și a nuanțelor, prin diversificarea amestecurilor cromatice
<ul style="list-style-type: none">
- exerciții de obținere a culorilor prin amestecuri utilizând tehnici specifice (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel);
- exerciții pentru aprofundarea tehnicilor specifice de reprezentare în culoare (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel);
- exerciții de obținere a griurilor neutre, teme de culoare, realizarea unei game de la alb la negru;
- exerciții de obținere a griurilor colorate, teme de culoare, amestecul culorilor binare și terțiare.
CS 1.3. Aplicarea transformărilor cromatice prin juxtapunere și suprapunere în tehnicile specifice
<ul style="list-style-type: none">
- exerciții de reprezentare în culoare a monocromiei (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel);
- exerciții de reprezentare în culoare a policromiei (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel);
- studiul dominantelor cromatice, exerciții în tehnici specifice.

CG 2 - Transpunerea elementelor din spațiul real, obiectiv, în spațiul plastic prin mijloace de reprezentare în culoare

CS 2.1. Realizarea spațiului plastic, pornind de la realitatea obiectivă
<ul style="list-style-type: none">
- studii în culoare a realității obiective, utilizând contrastele cromatice în tehnici specifice de reprezentare (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel);
- redarea spațiului plastic în baza unei observații directe analitice a subiectului studiat;
- redarea realității spațiului obiectiv ținând cont de funcțiile impulsive și expresive ale culorii.
CS 2.2. Obținerea tonurilor și a nuanțelor, prin diversificarea amestecurilor
<ul style="list-style-type: none">
- studiul amestecului culorilor prin reprezentarea unor obiecte, spații arhitecturale, ambientale prin tehnici specifice de reprezentare în culoare;
- studiul materialităților prin amestecul culorilor, redarea unor obiecte, spații arhitecturale, ambientale prin tehnici specifice de reprezentare în culoare;
- redarea volumului și a spațialității prin culoare, tipuri de modulație a culorilor.
CS 2.3. Utilizarea treptelor valorice și a celor cromatice, în redarea formelor
<ul style="list-style-type: none">
- redarea volumului prin aplicarea contrastului cald-rece sau închis-deschis, studiul prin tehnici specifice de reprezentare în culoare a unor obiecte, spații arhitecturale, spații ambientale (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel);
- studiul structurilor naturale și artificiale prin utilizarea contrastelor cromatice;
- exerciții de studiere a scării tonale a culorilor prin cele două valori de bază, alb și negru, și griurile obținute prin amestec.

CG 3 – Exprimarea plastică, utilizând materiale, instrumente și tehnici specifice artelor

CS 3.1. Realizarea spațiului plastic, pornind de la realitatea obiectivă
<ul style="list-style-type: none"> - studii prin culoare asupra mediului ambiant, studii obiecte, studii spații arhitecturale și ambientale, prin tehnici specifice (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel); - studii prin culoare, natură statică cu complexitate redusă; - construcții prin culoare a unor planșe, proiecte, schițe, studii cu pete de culori diferite, organizări spațiale pe o suprafață dată.
CS 3.2. Studiul prin tehnici specifice de reprezentare în culoare, utilizarea relațiilor și contrastelor cromatice
<ul style="list-style-type: none"> - studiul contrastelor cromatice prin tehnici de reprezentare diverse (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel); - reprezentarea perspectivei cromatice, redarea efectului de profunzime, utilizând contrastele cromatice; - exerciții de descoperire a luminii din întuneric, prin tehnica culorilor de apă sau pastel, obținerea contrastului de lumină și umbră.
CS 3.3. Utilizarea treptelor valorice și a celor cromatice, în redarea formelor
<ul style="list-style-type: none"> - redarea efectului volumetric prin tehnici de reprezentare în culoare, utilizarea scărilor tonale, utilizarea contrastelor, utilizarea elementelor de limbaj diferite; - studiul luminii și al umbrei prin tehnici de reprezentare în culoare, utilizând treptele valorice și cromatice; - sintetizarea studiului relațiilor și contrastelor cromatice în lucrările proprii.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
Elementele de limbaj plastic, Culoarea ca element de limbaj plastic	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea elementelor de limbaj plastic, interacțiunea elementelor de limbaj plastic; - culoarea ca element de limbaj plastic, caracterul impresiv și expresiv al culorii; - specificul culorii ca element de limbaj plastic, culoarea ca punct, linie, suprafață (static, dinamic, pasiv).
Compunerea spațiului plastic	<ul style="list-style-type: none"> - relaționarea regulilor compoziționale cu elementele de limbaj plastic în reprezentarea în culoare; - principii de organizare a spațiului plastic (simetria, repetiția, suprapunerea, juxtapunerea, ritmul, alternanța etc.); - raportul dintre formă și mărimea suprafeței, raportul dintre spațiu și dispunerea elementelor de limbaj plastic; - tipuri de compoziții, Configurări compoziționale (parte și întreg, compoziția dinamică, statică, închisă, deschisă, geometria compozițională, centre compoziționale etc.); - transpunerea mesajului artistic în coduri specifice artelor plastice, arhitecturii, artelor ambientale și al designului
Teoria culorii	<ul style="list-style-type: none"> - amestecul culorilor, amestecuri fizice, amestecuri optice, game cromatice simple, game cromatice complexe; - cercul cromatic- Johannes Itten, Teoria culorii- Johannes Itten; - contraste cromatice -Teoria constructivă a culorii Johannes Itten (Contrastul închis-deschis, contrastul culorilor în sine, contrastul cald -rece, contrastul de simultaneitate, contrastul de clar-obscur); - efectul spațial al culorilor

**COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)**

CG 1 - Utilizarea elementelor de limbaj plastic în culoare

CS 1.1. Armonizarea elementelor de limbaj plastic, relații cromatice

- *exerciții de compunere a suprafețelor cu ajutorul elementelor de limbaj plastic, noțiuni introductive despre armonie și acord;*
- *exerciții pentru obținerea unui echilibru vizual, armonizarea culorilor prin mijloace de expresie plastică (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);*
- *studiul acordurilor cromatice în tehnici de reprezentare specifice (acorduri complementare, analoge, neutre);*
- *exerciții pentru obținerea acordurilor cromatice.*

CS 1.2. Aplicarea și valorificarea contrastelor cromatice

- *exerciții cromatice pentru obținerea contrastului complementar (dominantă caldă, dominantă rece) în tehnicile specifice (acuarelă, pastel, creion colorat, marker);*
- *exerciții cromatice pentru obținerea contrastului de cantitate (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);*
- *exerciții pentru aprofundarea tehnicilor specifice de reprezentare în culoare (creion colorat, acuarelă, tuș, pastel).*

CS 1.3. Obținerea efectelor cromatice, gradarea valorică, saturația culorilor

- *exerciții cromatice pentru obținerea contrastului clarobscur de nuanțe și de redare a volumului (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);*
- *exerciții cromatice pentru obținerea contrastului de calitate (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);*
- *studii cromatice prin tehnici specifice.*

CG 2 - Transpunerea elementelor din spațiul real, obiectiv, în spațiul plastic prin mijloace de reprezentare în culoare

CS 2.1. Realizarea spațiului plastic, prin valorificarea contrastelor cromatice

- *studii în culoare a realității obiective, utilizând contrastele cromatice în tehnici specifice de reprezentare (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);*
- *redarea spațiului plastic în baza unei observații directe analitice a subiectului studiat;*
- *redarea realității spațiului obiectiv ținând cont raportul treptelor valorice în spațiul ambiental;*
- *studiul și analiza percepției cromatice în redarea formelor;*
- *studiul prin tehnici specifice de reprezentare în culoare a obiectelor, al structurilor naturale, al spațiilor arhitecturale, al spațiilor ambientale.*

CS 2.2. Redarea modulației cromatice și a acordului culorilor

- *studiul prin tehnici specifice a contrastului complementar (perechi de culori complementare, complementare cu dominantă rece) prin tehnici specifice (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);*
- *studiul prin tehnici specifice a contrastului complementar (perechi de culori complementare, complementare cu dominantă caldă) prin tehnici specifice (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);*
- *studiul prin tehnici specifice de reprezentare în culoare a obiectelor, al structurilor naturale, al spațiilor arhitecturale, al spațiilor ambientale.*

CS 2.3. Redarea efectului volumetric și de spațialitate

- redarea volumului prin utilizarea transformărilor cromatice, raportul treptelor valorice (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);
- studiul structurilor naturale și artificiale prin redarea treptelor tonale;
- exerciții de studiere a scării tonale a culorilor prin cele două valori de bază, alb și negru, și griurile obținute prin amestec;
- perceperea și redarea formelor în planșe de studiu prin tehnici de reprezentare în culoare.

CG 3 – Exprimarea plastică, utilizând materiale, instrumente și tehnici specifice artelor**CS 3.1. Realizarea spațiului plastic, pornind de la studiul realității obiective**

- studii prin culoare asupra mediului ambiant, studii obiecte, studii spații arhitecturale și ambientale, prin tehnici specifice (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);
- construcții prin culoare a unor planșe, proiecte, Schițe, studii cu pete de culori diferite, Organizări spațiale pe o suprafață dată;
- studii prin culoare, natură statică cu complexitate medie-mare.

CS 3.2. Studiul prin tehnici specifice de reprezentare în culoare, utilizarea relațiilor și contrastelor cromatice

- studiul contrastelor cromatice prin tehnici de reprezentare diverse (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);
- reprezentarea perspectivei cromatice, redarea efectului de profunzime, utilizând contrastele cromatice;
- exerciții de descoperire a luminii din întuneric, prin tehnica culorilor de apă sau pastel, obținerea contrastului de lumină și umbră;
- studiul prin tehnici specifice de reprezentare în culoare a obiectelor, al structurilor naturale, al spațiilor arhitecturale, al spațiilor ambientale.

CS 3.3. Utilizarea treptelor valorice și a celor cromatice, în redarea formelor

- redarea efectului volumetric prin tehnici de reprezentare în culoare, utilizarea scărilor tonale, utilizarea contrastelor, utilizarea elementelor de limbaj diferite;
- studiul luminii și al umbrei prin tehnici de reprezentare în culoare, utilizând treptele valorice și cromatice (tehnica acuarelă, pastel, creion colorat, marker);
- studiul prin tehnici specifice de reprezentare în culoare a obiectelor, al structurilor naturale, al spațiilor arhitecturale, al spațiilor ambientale.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
<i>Elementele de limbaj plastic, Culoarea ca element de limbaj plastic</i>	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea elementelor de limbaj plastic, interacțiunea elementelor de limbaj plastic; - culoarea ca element de limbaj plastic, caracterul impresiv și expresiv al culorii; - specificul culorii ca element de limbaj plastic, culoarea ca punct, linie, suprafață (static, dinamic, pasiv).
<i>Compunerea spațiului plastic</i>	<ul style="list-style-type: none"> - relaționarea regulilor compoziționale cu elementele de limbaj plastic în reprezentarea în culoare; - principii de organizare a spațiului plastic (simetria, repetiția, suprapunerea, juxtapunerea, ritmul, alternața etc.); - raportul dintre forma și mărimea suprafeței, raportul dintre spațiu și dispunerea elementelor de limbaj plastic; - tipuri de compoziții, Configurări compoziționale (parte și întreg, compoziția dinamică, statică, închisă, deschisă, geometria compozițională, centre compoziționale etc.); - transpunerea mesajului artistic în coduri specifice artelor plastice, arhitecturii, artelor ambientale și al designului.
<i>Teoria culorii</i>	<ul style="list-style-type: none"> - amestecul culorilor, amestecuri fizice, amestecuri optice, game cromatice simple, game cromatice complexe; - cercul cromatic- Johannes Itten, Teoria culorii- Johannes Itten; - contraste cromatice -Teoria constructivă a culorii Johannes Itten (Contrastul închis-deschis, contrastul culorilor în sine, contrastul cald -rece, contrastul de simultaneitate, contrastul de clar-obscur) - efectul spațial al culorilor

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Studiul formelor în culoare*.

Programa școlară permite o abordare didactică flexibilă, adaptată particularităților de vârstă și intereselor elevilor din ciclul liceal și lasă libertatea cadrului didactic de a propune teme și subiecte dorite de către aceștia.

Lectura personalizată a programei școlare are scopul de a identifica modalitățile concrete de aplicare a programei școlare la un context educațional specific. Se urmăresc următoarele etape:

- *Etapa 1:* Alegerea competențelor specifice
- *Etapa 2:* Selectarea conținuturilor și a temelor de lucru
- *Etapa 3:* Identificarea conceptelor cheie
- *Etapa 4:* Schițarea evaluărilor sumative
- *Etapa 5:* Elaborarea de performanță pentru competențe specifice
- *Etapa 6:* Formularea a 3-5 întrebări esențiale (necesare pentru direcționarea către înțelegerea conceptelor cheie; formulate pentru a provoca și a susține interesul elevului)
- *Etapa 7:* Crearea unor sugestii/mostre de planuri de lecții
- *Etapa 8:* Elaborarea / alegerea evaluărilor formative: Cum știm că elevii au învățat și mai ales cum au înțeles ei pe parcurs? Pentru a ne asigura, până a ajunge la evaluarea sumativă, că au avut șansa de a-și fi îmbunătățit învățarea și cunoștințele în urma feedback-ului primit de la profesor.

Acestea vor fi urmate de:

- *Etapa 9:* Construirea evaluării sumative - în detaliu, adaptată funcție de dinamica și nivelul clasei precum și a totalității cunoștințelor acoperite în unitatea de învățare pentru dobândirea competențelor.
- *Etapa 10:* Corectarea evaluărilor și Reflecția.

Elaborarea strategiilor de predare – învățare – evaluare:

- *Intenție și sinteză:* Fiecare lecție conține o idee forță, un concept de bază.
- *Gândire laterală și îmbogățire:* Reluarea unui principiu care este privit din unghiuri diferite produce o conștientizare în profunzime în structura mentală a elevului.
- *Repetiție și preselecție:* În lecția următoare, ca demers logic, se face o recapitulare a celei precedente.
- *Aplicație practică și deschidere:* Orice teorie are elemente practice, direct aplicative.
- *Multidisciplinaritate și transversalitate:* Orice lecție, se recomandă, să facă trimiteri și la alte domenii.
- *Perseverență și problematizare:* Dacă examinarea nu atestă sedimentarea competenței.
- urmărite se reia ciclul de învățare și din perspective diferite, până la aprofundarea competențelor.
- *Empatie și parteneriat:* Se reia demersul examinării cu cât mai puțină presiune pe elev, elevul fiind văzut ca un partener în tot acest proces.

La disciplina *Studiul formelor în culoare* se recomandă următoarele sugestii metodologie și de organizare a activității didactice:

- desfășurarea activității didactice în spațiul de atelier, dotat cu planșete, șevalet, capre, obiecte pentru studiul acestora în culoare;
- se recomandă alipirea orei de Studiul formei în culoare de orele de Studiul formei în desen, păstrarea unei continuități la catedră între cele două discipline (predarea orelor de Studiul formei în desen și Studiul formelor în culoare de către același cadru didactic);
- în desfășurarea activităților de învățare se vor utiliza materiale corespunzătoare și de calitate pentru specificul fiecărei tehnici de reprezentare în culoare: hârtie cu un gramaj mare, tehnici uscate (creioane colorate, creioane grafit, pastel), tehnici umede (pensule adaptate pentru specificul tehnicii, acuarele);
- abordarea programei la disciplina Studiul formelor în desen se va face transversal și corelativ, temele și ordinea de implementare a acestora din cadrul activităților de învățare se vor adapta la nivelul de studiu al grupei de elevi;

- se recomandă o abordare de predare diferențiată în funcție de nivelul de vârstă, nivelul de pregătire și în funcție de capacitățile artistice ale elevilor. Studiul în cadrul atelierului se va desfășura sub forma unei activități dinamice, bazată pe colaborare și respect reciproc, se va încuraja dezvoltarea creativității, dezvoltarea abilităților de reprezentare în spațiul plastic și dezvoltarea unei culturi în sfera artelor vizuale;
- la disciplina Studiul formelor în culoare se încurajează analiza și discuțiile în baza lucrărilor realizate, corelarea temelor abordate în cadrul disciplinei cu exemple din istoria artei și a arhitecturii;
- pentru o bună implementare a programei la disciplina Studiul formelor în culoare se recomandă corelarea tematicilor studiate cu activitatea din cadrul Atelierului de specialitate Arhitectură, Arte Ambientale și Design, Studiul Formelor în Desen;
- pentru disciplina Studiul formelor în culoare se recomandă o documentare bazată pe studii riguroase și conținuturi de calitate și valoare artistică. Se vor folosi albume, cărți de artă, arhitectură și design, se vor viziona expoziții și documentare artistice;
- pentru o bună implementare a programei la disciplina Studiul formei în culoare se recomandă și desfășurarea ocazională a orei de atelier în contextul unui spațiu alternativ: vizite de studiu la muzeu, vizite de studiu al unor spații neconvenționale, vizite de studiu în natură etc.

Se recomandă organizarea unor activități în afara școlii care susțin demersul didactic derulat la clasă, precum:

- vizite la Muzeul de Artă, la galerii de artă pentru vizionarea expozițiilor permanente sau pentru a participa la diferite ateliere;
- participarea la expoziții stradale;
- vizite la monumente de arhitectură și arheologie;
- participarea la ateliere tematice;
- organizarea de întâlniri cu artiști, arhitecți și designeri consacrați, oameni de cultură, specialiști în domeniu etc.;
- vizite la birouri de proiectare în domeniul arhitecturii și designului;
- vizite la situri arheologice, lucrări de restaurare a monumentelor și șantiere;
- participarea la festivaluri de arhitectură și arte plastice pe diferite teme;
- participarea la concursuri școlare sau la simpozioane pentru elevi;

Evaluarea reprezintă o componentă intrinsecă a predării și a învățării. Este recomandată cu prioritate abordarea modernă a evaluării ca activitate de învățare. Astfel, sunt potrivite metode precum: urmărirea progresului personal, observarea sistematică, autoevaluarea, interevaluarea, realizarea de proiecte care să valorifice achizițiile elevilor, dar să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini, în contexte firești, adaptate vârstei, construirea de portofolii sau mape de lucrări.

Procesul de evaluare va pune, de asemenea, accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor achiziționate de către elevi în mediul nonformal sau informal. Se recomandă evaluarea lucrărilor pe baza unor criterii specifice, cunoscute de către elevi sau pe baza unor grile de evaluare care urmăresc procese de realizare a unui produs final pe o perioadă mai mare de timp.

Condiții recomandate de desfășurare a activității:

- Sală: Atelier sau sală de clasă, iluminare naturală adecvată.

Echipamente:

- masă de desen sau bancă de elev dotată cu planșetă de lucru 50x70 cm
- tablă școlară
- videoproiector / ecran, computer / laptop
- spațiu pentru depozitarea / arhivarea lucrărilor
- acces la modele geometrice și modele arhitecturale (sau de design)
- acces la imagini și desene tehnice de arhitectură și design, acces la imagini de referință
- posibilitate de expunere a lucrărilor

Materiale utilizate recomandate pentru studiul formelor în culoare:

- hârtie A3 – A2, hârtie gramaj mare, creioane grafit (HB – 8B), creioane colorate, pastel, gumă de șters, acuarele, tempera, markere, bandă adezivă de hârtie, materiale grafice diverse, etc.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- Ailincăi, Cornel, *Introducere în gramatica limbajului Vizual*, Ed. Polirom, București, 2010
- Arnheim, Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Ed. Polirom, București, 2023
- Arnheim, Rudolf, *Forța centrului vizual, Un studiu al compoziției în artele vizuale*, Ed. Polirom, București, 2012
- Balogh István, *Clădiri în acuarela*, Ed. Casa, 2015
- Grimley, Chris, *Color, Space and Style*, Ed. Rockport Publishers, Inc., 2007
- Gropius, W., „*The Theory and Organization of the Bauhaus*”, în *Bauhaus 1919-1928, Herbert Bayer, Walter Gropius, Ise Gropius*, Ed. The Museum of Modern Art, New York, 1938
- Hideaki, Chijiwa, *Color Harmony, A guide to Creative Color Combinations*, Ed. Rockport Publishers, Massachusetts, 1987
- Itten, Johannes, *The Art Of Color: The subjective experience and objective rationale of color*, Ed. John Wiley & Sons, New York, 1970
- Itten, Johannes, *The elements of color*, Ed. Van Nostrand Reinhold Company, New York 1970
- Klaus Jan Philipp, *Architecture-Drawn from the Middle Ages to the Present*, Ed. Birkhauser Verlag A.G., 2020
- Poore, Jonathan, *Interior color by Design, A design tool for architects, interior designers, and homeowners*, Ed. Rockport Publishers Inc. 1994
- Schank Smith, Kendra, *Architects' Sketches, Dialogue and Design*, Ed. Architectural Press, Oxford, 2008
- Scheinberger, Felix, *Urban Watercolor Sketching*, Ed. Watson-Guption Publications, USA, 2011
- Scully, Pete, *Creative Sketching Workshop: 21 Sketch Crawl Ideas and Exercises*, Ed. Rhed Publishers, 2015
- Serra Lluch, Juan, *Color for Architects*, Ed. Princeton Architectural Press, New York, 2019
- Sutton, Tina, *The Pocket Complete Color Harmony*, Ed. Quarto Publishing Group, USA, 2020

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Instituție de apartenență, localitate, județ
Responsabil MEC Prof. BOBEICĂ LILIANA	Ministerul Educației și Cercetării
Responsabil CNCE Prof. PAULIUC LĂCRĂMIOARA-ANA	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Coordonator științific Conf. Univ. dr. Arh. UAR, OAR PAMFIL FRANCOISE	Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București
Coordonator științific Arh. MICLĂUȘ MARIUS	Ordinul Arhitecților din România Universitatea Politehnică din Timișoara, Facultatea de Arhitectură și Urbanism / Fundația Archaeus
Membru Prof. BALAJTI ROBERT	Liceul de Arte Oradea
Membru Prof. COVAȘĂ-SEVERIN GLORIA- CĂTĂLINA	Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi”, Iași
Membru Prof. DASCĂLU CLAUDIA-ELENA	Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă”, Iași
Membru Prof. IANCIUC-LĂPUȘAN DIANA- LUCIA-MARIA	Liceul de Arte Vizuale „Romulus Ladea”, Cluj- Napoca, Cluj
Membru Prof. LEU ALEXANDRU	Colegiul de Artă „Carmen Sylva”, Ploiești